

مرکز مالی اقتصادی هم‌تاراز

ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت

(ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران)

مصوب مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۴ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

در اجرای تبصره ۵ ماده ۱۰ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۳ و اصلاحیه‌های مورخ ۸۸/۰۴/۰۶، ۸۹/۰۶/۲۷ و ۹۶/۰۴/۲۸ هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار)، «ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت (ناشران پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران)» در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۴ به تصویب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

مقدمه

هدف ضوابط

- ۱- این ضوابط، یک چارچوب الزام‌آور برای ارائه گزارش تفسیری مدیریت در رابطه با صورت‌های مالی تهیه شده طبق استانداردهای حسابداری است.
- ۲- این ضوابط، یک استاندارد حسابداری محسوب نمی‌شود و عدم رعایت آن، مانع از تطابق صورت‌های مالی با استانداردهای حسابداری نیست.
- ۳- هدف صورت‌های مالی، ارائه اطلاعاتی درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری است که برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی طیف گسترده‌ای از استفاده‌کنندگان مفید باشد. صورت‌های مالی با این هدف تهیه می‌گردند که نیازهای مشترک اغلب استفاده‌کنندگان را برآورده نماید. با این حال، صورت‌های مالی تمام اطلاعات مورد لزوم استفاده‌کنندگان را جهت اتخاذ تصمیمات اقتصادی فراهم نمی‌آورند، زیرا صورت‌های مالی عمدتاً بیانگر آثار مالی رویدادهای گذشته است و دربرگیرنده معیارهای غیرمالی عملکرد، یا چشم‌اندازها و برنامه‌های آتی نیست.
- ۴- گزارش تفسیری مدیریت، متمم و مکمل صورت‌های مالی است. هدف این ضوابط، بهبود سودمندی اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت واحد تجاری می‌باشد و ارائه آن همراه با صورت‌های مالی منجر به تصمیم‌گیری بهتر استفاده‌کنندگان درباره تامین منابع برای واحد تجاری می‌شود.
- ۵- گزارش تفسیری مدیریت، جایگزین گزارش فعالیت هیات مدیره طبق قانون تجارت و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که به صورت سالانه به مجمع ارائه می‌شود، نیست و باید همراه با صورت‌های مالی ارائه شود. همچنین گزارش تفسیری مدیریت، جایگزینی برای افشای اطلاعات بااهمیت طبق دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان نیست. گزارش تفسیری مدیریت، باید همراه صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۳، ۶ و ۹ ماهه و صورت‌های مالی سالانه ارائه شود.
- ۶- کلیه ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مکلفند گزارش تفسیری مدیریت را طبق این ضوابط تهیه و همراه با صورت‌های مالی که از تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۹ به بعد تهیه می‌شود، ارائه نمایند. این شرکت‌ها باید اظهارنظر حسابرس خود نسبت به گزارش تفسیری مدیریت، که همراه صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۶ ماهه و سالانه ارائه می‌شود را نیز ارائه نمایند.
- ۷- این ضوابط بر اساس چارچوب ارائه گزارش تفسیری مدیریت که توسط هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری منتشر شده، تهیه شده است.
- ۸- مسئولیت تهیه و ارائه گزارش تفسیری مدیریت با هیات مدیره واحد تجاری است.

گزارش تفسیری مدیریت چیست؟

۹- گزارش تفسیری مدیریت یک گزارش توصیفی است که زمینه‌ای را برای تفسیر وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری فراهم می‌آورد. گزارش تفسیری مدیریت همچنین این فرصت را برای مدیریت فراهم می‌آورد تا به تشریح اهداف و راهبردهای خود جهت دستیابی به آن اهداف بپردازد. به‌طور معمول، استفاده‌کنندگان از اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت، برای ارزیابی چشم‌انداز واحد تجاری و ریسک‌های عمومی آن و همچنین موفقیت راهبردهای مدیریت برای دستیابی به اهداف تعیین شده، استفاده می‌کنند. گزارش تفسیری مدیریت، یک عنصر مهم در اطلاع‌رسانی به بازار سرمایه و همچنین مکمل و متمم صورت‌های مالی است.

چگونگی بکارگیری ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت

۱۰- این ضوابط بر این مبنا تهیه شده است که گزارش تفسیری مدیریت، در محدوده گزارشگری مالی قرار می‌گیرد؛ به این دلیل که این تفسیر، دارای ویژگی‌های تعریف شده در مفاهیم نظری گزارشگری مالی است. بنابراین، گزارش تفسیری مدیریت، در دامنه مفاهیم نظری گزارشگری مالی قرار می‌گیرد. در نتیجه، این ضوابط باید با توجه به مفاهیم نظری گزارشگری مالی مطالعه شود.

۱۱- این ضوابط دربرگیرنده اصول، ویژگی‌های کیفی و عناصر گزارش تفسیری مدیریت، که برای ارائه اطلاعات مفید برای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی ضروری هستند، می‌باشد. با این وجود، شکل و محتوای گزارش تفسیری مدیریت، ممکن است توسط واحد تجاری تغییر کند. بنابراین، این ضوابط به ارائه اصولی می‌پردازد که واحد تجاری را قادر به ارائه اطلاعاتی مطابق با شرایط و ویژگی‌های کسب و کار مختص به خود، شامل شرایط قانونی و اقتصادی می‌کند. این رویکرد منعطف، با تشویق واحدهای تجاری به ارائه گزارش تفسیری مدیریت، به منظور طرح موضوعاتی که بیشترین ارتباط را با شرایط منحصر بفرد خود دارند، اطلاعات مفیدتری را فراهم می‌آورد.

۱- هدف این ضوابط، کمک به مدیریت در ارائه گزارش تفسیری مدیریت در رابطه با صورت‌های مالی تهیه شده طبق استانداردهای حسابداری است که برای استفاده‌کنندگان سودمند است.

دامنه کاربرد

- ۲- این ضوابط تنها در خصوص گزارش تفسیری مدیریت بکار می‌رود و برای سایر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی یا گزارش‌های مالی کاربرد ندارد.
- ۳- این ضوابط باید توسط کلیه ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، برای تهیه گزارش تفسیری مدیریت بکار گرفته شود.

تشخیص گزارش تفسیری مدیریت

- ۴- گزارش تفسیری مدیریت به صورت‌های مالی مربوط بوده و باید همراه صورت‌های مالی ارائه شود.
- ۵- مدیریت باید به روشنی آنچه را که به عنوان گزارش تفسیری مدیریت ارائه می‌نماید، مشخص نماید و آن را از سایر اطلاعات تمیز دهد.
- ۶- مدیریت باید در گزارش تفسیری مدیریت، صریحاً اظهار نماید که این تفسیر طبق «ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت» تهیه شده است.

استفاده‌کنندگان گزارش تفسیری مدیریت

- ۷- مدیریت باید اطلاعات را برای درج در گزارش تفسیری مدیریت، با توجه به نیازهای استفاده‌کنندگان اصلی گزارش‌های مالی، تعیین نماید. این استفاده‌کنندگان شامل سرمایه‌گذاران فعلی و بالقوه، اعتباردهندگان و سایر بستانکاران می‌باشند.

تعاریف

- ۸- اصطلاحات ذیل در این ضوابط با معانی مشخص زیر بکار رفته است:
- اطلاعات آینده‌نگر:** به اطلاعاتی که در مورد آینده هستند اطلاق می‌شود. این اطلاعات، شامل اطلاعاتی درباره آینده (به طور مثال، اطلاعاتی درباره چشم‌اندازها و برنامه‌ها) است که ممکن است بعدها به عنوان اطلاعات تاریخی (نتایج واقعی) ارائه شوند. این اطلاعات ذهنی هستند و تهیه آنها نیازمند بکارگیری قضاوت حرفه‌ای می‌باشد.
- گزارش تفسیری مدیریت:** گزارشی توصیفی که به صورت‌های مالی تهیه شده طبق استانداردهای حسابداری مربوط می‌شود. گزارش تفسیری مدیریت، توضیحات تاریخی از مبالغ ارائه شده در صورت‌های مالی، به خصوص وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری برای استفاده‌کنندگان ارائه می‌کند. همچنین، تفسیری درباره چشم‌انداز واحد

تجاری و سایر اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند، فراهم می‌کند. گزارش تفسیری مدیریت، همچنین به‌عنوان مبنایی برای درک اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف بکار می‌رود. پیشرفت: منعکس‌کننده این است که چگونه یک واحد تجاری در سال جاری رشد یا تغییر نموده است، و اینکه رشد یا تغییر آن در آینده چگونه است.

اصطلاحات زیر در این ضوابط، با معانی مشخص شده در مفاهیم نظری گزارشگری مالی استفاده شده‌اند:

الف) قابلیت مقایسه؛

ب) بیان صادقانه؛

پ) بااهمیت بودن؛

ت) مربوط بودن؛

ث) به‌موقع بودن؛

ج) قابل فهم بودن؛

چ) قابل تأیید بودن.

چارچوب ارائه گزارش تفسیری مدیریت

هدف

۹- گزارش تفسیری مدیریت، باید اطلاعات یکپارچه‌ای را در رابطه با صورت‌های مالی برای استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی فراهم آورد. این اطلاعات نه تنها دیدگاه مدیریت در مورد رویدادهای رخ داده، شامل شرایط مثبت و منفی، بلکه دلایل و چرایی این رویدادها و پیامدهای آن برای آینده واحد تجاری را تشریح می‌کند.

۱۰- گزارش تفسیری مدیریت، با توجه به اطلاع‌رسانی اطلاعات یکپارچه درباره منابع واحد تجاری و ادعاهای نسبت به واحد تجاری و منابع آن و معاملات و سایر رویدادهایی که آنها را دستخوش تغییر قرار می‌دهند، متمم و مکمل صورت‌های مالی محسوب می‌شود.

۱۱- در گزارش تفسیری مدیریت، همچنین باید عوامل و روندهای اصلی که احتمال دارد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را تحت تأثیر قرار دهند، تشریح شود. در نتیجه گزارش تفسیری مدیریت نه تنها زمان حال را در بر می‌گیرد، بلکه نگاهی به گذشته و آینده نیز دارد.

اصول

۱۲- مدیریت باید گزارش تفسیری مدیریت را به گونه‌ای ارائه نماید که با اصول زیر سازگاری داشته باشد:

الف) دیدگاه مدیریت در مورد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را ارائه کند، و

ب) به عنوان مکمل و متمم اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی باشد.

۱۳- در راستای اصول فوق‌الذکر، گزارش تفسیری مدیریت باید دربرگیرنده موارد زیر باشد:

الف) اطلاعات آینده‌نگر؛ و

ب) اطلاعاتی که دارای ویژگی‌های کیفی توصیف شده در «مفاهیم نظری گزارشگری مالی» هستند.

مرکز مالی اقتصادی، همت تراز

۱۴- گزارش تفسیری مدیریت باید اطلاعات لازم برای استفاده کنندگان گزارش‌های مالی جهت ارزیابی عملکرد واحد تجاری و اقدامات مدیریت در ارتباط با راهبردها و برنامه‌های اعلام شده برای پیشرفت را فراهم نماید. به طور مثال این نوع تفسیر به درک استفاده کنندگان گزارش‌های مالی از موارد زیر کمک خواهد کرد:

الف) ریسک‌های واحد تجاری، راهبردهای واحد تجاری برای مدیریت ریسک‌ها و اثربخشی آن راهبردها؛

ب) چگونه منابعی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند، می‌توانند بر عملیات واحد تجاری تأثیر داشته باشند؛

پ) چگونه عوامل غیرمالی، بر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی تأثیر داشته‌اند.

دیدگاه مدیریت

۱۵- گزارش تفسیری مدیریت، باید چشم‌انداز مدیریت در مورد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را ارائه نماید. گزارش تفسیری مدیریت باید از اطلاعاتی ناشی شود که برای مدیریت کسب و کار، مهم محسوب می‌شود.

مکمل و متمم اطلاعات صورت‌های مالی

۱۶- گزارش تفسیری مدیریت، با ارائه توضیحات درباره مبالغ ارائه شده در صورت‌های مالی و شرایط و رویدادهایی که موجب شکل‌گیری این اطلاعات شده‌اند، باید مکمل و متمم صورت‌های مالی باشد. همچنین گزارش تفسیری مدیریت باید دربرگیرنده اطلاعاتی درباره واحد تجاری و عملکرد آن باشد که در صورت‌های مالی ارائه نشده است، اما برای مدیریت واحد تجاری مهم محسوب می‌شود.

اطلاعات آینده‌نگر

۱۷- گزارش تفسیری مدیریت باید اطلاعاتی درباره چشم‌انداز مدیریت از جهت‌گیری واحد تجاری ارائه دهد. چنین اطلاعاتی آینده را پیش‌بینی نمی‌کند، اما به جای آن، اهداف مدیریت برای واحد تجاری و راهبردهای مدیریت برای رسیدن به این اهداف را تعیین می‌نماید. میزان آینده‌نگری در گزارش تفسیری مدیریت، تحت تأثیر محیط قانونی و مقرراتی که هر واحد تجاری در آن فعالیت می‌کند، می‌باشد.

۱۸- زمانی که مدیریت از روندها، عدم قطعیت‌ها یا عوامل دیگری که می‌توانند بر نقدینگی، منابع سرمایه‌ای، درآمدها و نتایج عملیات واحد تجاری تأثیرگذار باشند، آگاهی می‌یابد، باید اطلاعات آینده‌نگر را ارائه کند. چنین اطلاعاتی باید با تمرکز بر دامنه تغییر احتمالی وضعیت مالی، نقدینگی و عملکرد واحد تجاری در آینده و چرایی آن ارائه شود و دربرگیرنده ارزیابی مدیریت از چشم‌انداز واحد تجاری با توجه به نتایج دوره جاری باشد. مدیریت باید اطلاعات آینده‌نگر را از طریق گزارش توصیفی یا از طریق داده‌های کمی (که ممکن است - اما لازم نیست - دربرگیرنده پیش‌بینی‌ها باشد) ارائه نماید. مدیریت باید مفروضات استفاده شده در ارائه اطلاعات آینده‌نگر را افشا نماید.

۱۹- مدیریت باید توضیح دهد که چرا و چگونه عملکرد واحد تجاری، کمتر، بیشتر و یا معادل موارد افشای آینده‌نگر در گزارش تفسیری مدیریت در دوره قبل، بوده است. به طور مثال، در صورتیکه مدیریت، اهدافی را برای عملکرد آتی در دوره‌های گزارشگری قبل اعلام نموده باشد، باید عملکرد واقعی واحد تجاری در دوره گزارشگری جاری را گزارش و انحرافات مهم از اهداف تعیین شده قبلی و همچنین پیامدهای این انحرافات در خصوص انتظارات مدیریت برای عملکرد آتی واحد تجاری را تشریح نماید.

ویژگی های کیفی اطلاعات سودمند

۲۰- اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت، باید ویژگی های کیفی اصلی، مربوط بودن و بیان صادقانه، را داشته باشد. همچنین اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت، باید ویژگی های کیفی بهبوددهنده، قابلیت مقایسه، قابلیت تأیید، به موقع بودن و قابل فهم بودن، را حداکثر نماید.

/اهمیت

۲۱- مدیریت باید اطلاعاتی را در گزارش تفسیری مدیریت ارائه نماید که برای واحد تجاری بااهمیت محسوب می شوند. مفهوم /اهمیت برای هر واحد تجاری متفاوت است. اهمیت «یک ویژگی خاص واحد تجاری از جنبه مربوط بودن» است؛ بنابراین اطلاعاتی که برای واحد تجاری مربوط است، بااهمیت نیز می باشد.

ارائه

۲۲- گزارش تفسیری مدیریت باید واضح و به آسانی قابل فهم باشد. شکل و محتوای گزارش تفسیری مدیریت، در بین واحدهای تجاری مختلف، متفاوت است و ماهیت کسب و کار آنها، راهبردهای اتخاذ شده توسط مدیریت، و محیط نظارتی که در آن فعالیت می کنند، را منعکس می کند.

۲۳- گزارش تفسیری مدیریت باید با تمرکز بر روی مهمترین اطلاعات و با توجه به اصول ذکر شده در این ضوابط ارائه شود. به خصوص اینکه:

الف) گزارش تفسیری مدیریت باید با صورت های مالی مربوط به آن سازگاری داشته باشد. در صورتیکه صورت های مالی شامل اطلاعات قسمت ها باشد، اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت باید این قسمت ها را منعکس نماید.

ب) در صورت امکان، مدیریت باید در گزارش تفسیری مدیریت، از تکرار موارد افشا شده در یادداشت های صورت های مالی، اجتناب کند. تکرار اطلاعات صورت های مالی بدون تجزیه و تحلیل، یا ارائه مباحثی که بینشی نسبت به عملکرد گذشته یا چشم انداز واحد تجاری ارائه نمی دهد، اطلاعات سودمندی به استفاده کنندگان ارائه نکرده و ممکن است مانعی برای شناسایی و درک استفاده کنندگان از مهمترین مسائل مربوط به واحد تجاری شود.

پ) همچنین مدیریت باید از افشای اطلاعات کلی و عمومی که به عملیات و شرایط واحد تجاری ارتباط نداشته و افشای اطلاعات بی اهمیتی که یافتن اطلاعات بااهمیت تر را با مشکل مواجه می سازد، اجتناب کند.

عناصر گزارش تفسیری مدیریت

۲۴- اگر چه تمرکز خاص گزارش تفسیری مدیریت، به واقعیت ها و شرایط واحد تجاری بستگی دارد، اما این تفسیر باید شامل اطلاعاتی باشد که برای درک موارد ذیل ضروری محسوب می شوند:

الف) ماهیت کسب و کار؛

ب) اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف؛

پ) مهمترین منابع، ریسک ها و روابط؛

ت) نتایج عملیات و چشم‌اندازها؛ و
ث) مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد که مدیریت از آنها برای ارزیابی عملکرد واحد تجاری در مقایسه با اهداف اعلام شده استفاده می‌نماید.

۲۵- عناصر مذکور نسبت به یکدیگر اولویت خاصی ندارند، با این وجود، با یکدیگر مرتبط هستند و نباید به صورت مستقل از هم ارائه شوند. مدیریت باید چشم‌انداز خود در مورد کسب و کار و تجزیه و تحلیل خود از اثر متقابل عناصر مختلف را، در جهت کمک به استفاده‌کنندگان برای فهم صورتهای مالی واحد تجاری و درک اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای رسیدن به آن اهداف ارائه نماید.

ماهیت کسب و کار

۲۶- مدیریت باید توصیفی از کسب و کار، با هدف کمک به استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی برای به دست آوردن درک درستی از واحد تجاری و محیط بیرونی که در آن فعالیت می‌کند، ارائه دهد. این اطلاعات، به عنوان نقطه آغازی برای ارزیابی و درک عملکرد، گزینه‌های راهبردی و چشم‌اندازهای واحد تجاری محسوب می‌شود. بر اساس ماهیت کسب و کار، گزارش تفسیری مدیریت ممکن است شامل مباحث یکپارچه‌ای از انواع اطلاعات به شرح زیر باشد:

الف) صنعت یا صناعی که واحد تجاری در آن فعالیت می‌کند؛

ب) بازارهای اصلی واحد تجاری و وضعیت رقابتی واحد تجاری در آن بازارها؛

پ) ویژگی‌های مهم محیط‌های قانونی، نظارتی و اقتصاد کلان که بر واحد تجاری و بازارهایی که واحد تجاری در آنها فعالیت دارد، تأثیر می‌گذارد؛

ت) محصولات و خدمات اصلی، فرآیندهای تجاری و روش‌های توزیع واحد تجاری؛ و

ث) ساختار واحد تجاری و نحوه ارزش‌آفرینی آن.

اهداف و راهبردها

۲۷- مدیریت باید اهداف و راهبردهای خود را به صورتی افشا کند که استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی قادر به درک اولویت‌های اقدامات مدیریت باشند و همچنین منابعی را که باید برای کسب نتایج، مدیریت شوند، نیز شناسایی نمایند. به طور مثال، ارائه اطلاعات در مورد چگونگی مواجهه مدیریت با روندهای بازار و تهدیدها و فرصت‌های برآمده از آن روندها، بینشی برای استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی ایجاد می‌کند که ممکن است انتظارات آنها در مورد عملکرد آتی واحد تجاری را شکل دهد. همچنین مدیریت باید نحوه اندازه‌گیری میزان موفقیت و دوره زمانی ارزیابی آن را تشریح نماید.

۲۸- مدیریت باید درباره تغییرات اساسی در اهداف و راهبردهای واحد تجاری در مقایسه با دوره یا دوره‌های قبل بحث نماید. ارائه مباحثی در مورد رابطه بین اهداف، راهبردها، اقدامات مدیریت و جبران خدمات مدیران اجرایی نیز مفید است.

منابع، ریسک ها و روابط

۲۹- گزارش تفسیری مدیریت باید دربرگیرنده توضیحی روشن درباره مهمترین منابع، ریسک ها و روابطی باشد که به اعتقاد مدیریت می تواند بر ارزش واحد تجاری تأثیرگذار باشند، و همچنین چگونگی مدیریت این منابع، ریسک ها و روابط باشد.

منابع

۳۰- گزارش تفسیری مدیریت باید منابع مالی و غیرمالی مهم در دسترس واحد تجاری و چگونگی استفاده از این منابع برای دستیابی به اهداف اعلام شده مدیریت برای واحد تجاری را شرح دهد. افشای اطلاعات درباره منابع، به ماهیت واحد تجاری و صناعی که واحد تجاری در آن ها فعالیت می کند، بستگی دارد. تجزیه و تحلیل کفایت ساختار سرمایه واحد تجاری، ترتیبات مالی (خواه در صورت وضعیت مالی شناسایی شده یا نشده باشد)، نقدینگی و جریان های نقدی و سرمایه انسانی و فکری و همچنین، هرگونه برنامه ای برای مدیریت منابع مازاد یا کمبودهای شناسایی شده و یا مورد انتظار، نمونه هایی از موارد افشایی هستند که می توانند اطلاعات سودمندی ارائه نمایند.

ریسک ها

۳۱- مدیریت باید ریسک های اصلی واحد تجاری و تغییرات در آن ریسک ها، به همراه برنامه ها و راهبردهای خود برای مقابله یا کاهش این ریسک ها و میزان اثربخشی راهبردهای مدیریت ریسک خود را افشا نماید. این افشای اطلاعات، به استفاده کنندگان کمک می کند تا ریسک های واحد تجاری و همچنین پیامدهای مورد انتظار آنها را ارزیابی نمایند. مدیریت باید به جای فهرست نمودن تمام ریسک ها و عدم قطعیت های احتمالی، ریسک ها و عدم قطعیت های اصلی که واحد تجاری با آنها مواجه است را مشخص نماید.

۳۲- مدیریت باید ریسک های اصلی راهبردی، تجاری، عملیاتی و مالی خود را که ممکن است به طور قابل ملاحظه ای راهبردها و ارزش آفرینی واحد تجاری را تحت تأثیر قرار دهد، افشا نماید. توضیح درباره ریسک های اصلی که واحد تجاری با آنها مواجه است، باید دربرگیرنده آسیب پذیری از پیامدهای منفی آنها و نیز فرصت های بالقوه پیش روی واحد تجاری باشد. گزارش تفسیری مدیریت، اطلاعات سودمندی را هنگام تشریح ریسک ها و عدم قطعیت های اصلی فراهم می کند که برای درک اهداف و راهبردهای مدیریت برای واحد تجاری ضروری است. ریسک ها و عدم قطعیت های اصلی واحد تجاری می تواند شامل ریسک های داخلی یا خارجی باشد.

روابط

۳۳- مدیریت باید روابط مهمی را که واحد تجاری با ذینفعان دارد و همچنین چگونگی احتمال تأثیر این روابط بر عملکرد و ارزش واحد تجاری و چگونگی مدیریت این روابط را مشخص نماید. این نوع افشا، به استفاده کنندگان گزارش های مالی در درک چگونگی تأثیر روابط واحد تجاری بر ماهیت کسب و کار آن و اینکه آیا این روابط، کسب و کار واحد تجاری را در معرض ریسک قابل توجهی قرار می دهد یا خیر، کمک می کند.

نتایج و چشم‌اندازها

۳۴- گزارش تفسیری مدیریت باید دربرگیرنده توصیفی روشن از عملکرد مالی و غیرمالی واحد تجاری، اینکه تا چه حد این عملکرد ممکن است نشان‌دهنده عملکرد آتی واحد تجاری باشد و ارزیابی مدیریت از چشم‌انداز آتی واحد تجاری باشد. افشای اطلاعات سودمند در مورد این مسائل، می‌تواند به استفاده‌کنندگان در ارزیابی عملکرد، وضعیت، پیشرفت و چشم‌انداز واحد تجاری کمک کند.

نتایج

۳۵- گزارش تفسیری مدیریت باید شامل توضیحاتی در مورد عملکرد و پیشرفت واحد تجاری طی دوره و وضعیت آن در پایان آن دوره باشد. این توضیحات، بینشی به استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی، در خصوص عوامل و روندهای اصلی مؤثر بر کسب و کار واحد تجاری ارائه می‌کند. در ارائه این توضیحات، مدیریت باید روابط بین نتایج واحد تجاری، اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به این اهداف را توصیف نماید. علاوه بر این، مدیریت باید توضیحات و تحلیل‌هایی از تغییرات مهم در وضعیت مالی، نقدینگی و عملکرد در مقایسه با دوره یا دوره‌های قبل ارائه نماید که این توضیحات می‌تواند به استفاده‌کنندگان در درک بهتر اینکه تا چه حد عملکرد گذشته ممکن است نشان‌دهنده عملکرد آتی باشد، کمک کند.

چشم‌اندازها

۳۶- مدیریت باید تحلیلی از چشم‌انداز واحد تجاری ارائه نماید که ممکن است شامل اهدافی برای معیارهای مالی و غیرمالی باشد. این اطلاعات می‌تواند به استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی در درک بهتر چگونگی اجرای راهبردهای مدیریت برای واحد تجاری در بلندمدت، کمک کند. هنگامی که اهداف، کمی هستند، مدیریت باید ریسک‌ها و مفروضات لازم برای استفاده‌کنندگان جهت ارزیابی امکان دستیابی به آن اهداف را تشریح نماید.

شاخص‌ها و معیارهای عملکرد

۳۷- معیارهای عملکرد، اندازه‌گیری‌های کمی هستند که منعکس‌کننده عوامل مهم موفقیت یک واحد تجاری هستند. شاخص‌های عملکرد می‌توانند شواهدی توصیفی از نحوه مدیریت کسب و کار واحد تجاری یا معیارهایی کمی که شواهد غیرمستقیمی از عملکرد واحد تجاری ارائه می‌نمایند، باشند. مدیریت باید شاخص‌ها و معیارهای عملکرد (اعم از مالی و غیرمالی) برای ارزیابی پیشرفت در مقایسه با اهداف اعلام شده قبلی را افشا نماید. مدیریت باید توضیح دهد که چرا نتایج ناشی از معیارهای عملکرد در طی دوره تغییر کرده یا شاخص‌های عملکرد، چگونه تغییر یافته‌اند. این افشا به استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی کمک می‌کند تا میزان دستیابی به اهداف را ارزیابی نمایند.

۳۸- شاخص‌ها و معیارهای عملکرد که دارای بیشترین اهمیت برای فهم یک واحد تجاری هستند، آنهایی هستند که مدیریت برای اداره واحد تجاری از آنها استفاده می‌کند. شاخص‌ها و معیارهای عملکرد معمولاً منعکس‌کننده صنعتی می‌باشند که واحد تجاری در آن فعالیت می‌کند. در صورتیکه این معیارها و شاخص‌ها، در صنعت یا به طور عمومی پذیرفته شده و بطور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفته باشند، قابلیت مقایسه افزایش خواهد یافت. مدیریت باید در خصوص مربوط بودن شاخص‌ها و معیارهای عملکرد استفاده شده توضیح دهد.

مرکز مالی اقتصادی همت تراز

۳۹- گزارشگری معیارها و شاخص‌های عملکرد به طور یکنواخت، قابلیت مقایسه گزارش تفسیری مدیریت را در طول زمان افزایش می‌دهد. با این وجود، مدیریت باید بررسی کند که آیا شاخص‌ها و معیارهای عملکرد استفاده شده در دوره‌های قبل، همچنان مربوط هستند یا خیر. با تغییر راهبردها و اهداف، ممکن است مدیریت به این نتیجه برسد که شاخص‌ها و معیارهای عملکرد ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت در دوره قبل، دیگر مربوط نیستند. زمانی که مدیریت شاخص‌ها و معیارهای عملکرد استفاده شده را تغییر می‌دهد، این تغییرات باید مشخص شده و توضیح داده شوند.

۴۰- در صورتیکه تعدیلی در اطلاعات صورت‌های مالی، که در گزارش تفسیری مدیریت ارائه می‌شود، صورت گرفته باشد، این موضوع باید افشا شود. در صورتیکه معیارهای عملکرد مالی که طبق استانداردهای حسابداری الزامی یا تعریف نشده‌اند، در گزارش تفسیری مدیریت ارائه شوند، این معیارها باید همراه با توضیحی درباره مربوط بودن آن معیارها برای استفاده‌کنندگان، تعریف و تشریح شوند. در صورتیکه معیارهای عملکرد مالی، ناشی از اطلاعات صورت‌های مالی باشد، این معیارها باید با معیارهای ارائه شده در صورت‌های مالی تهیه شده مطابق با استانداردهای حسابداری، تطبیق داده شوند.